

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NÔNG LÂM

MÃ QUANG ĐẠI

**GIẢI PHÁP HỖ TRỢ CHUYỂN ĐỔI SẢN XUẤT CHÈ TRUYỀN
THỐNG SANG CHÈ AN TOÀN THEO TIÊU CHUẨN VIETGAP
TRÊN ĐỊA BÀN HUYỆN ĐỊNH HÓA, TỈNH THÁI NGUYÊN**

LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ NÔNG NGHIỆP

THÁI NGUYÊN, NĂM 2019

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NÔNG LÂM

MÃ QUANG ĐẠI

**GIẢI PHÁP HỖ TRỢ CHUYỂN ĐỔI SẢN XUẤT CHÈ TRUYỀN
THỐNG SANG CHÈ AN TOÀN THEO TIÊU CHUẨN VIETGAP
TRÊN ĐỊA BÀN HUYỆN ĐỊNH HÓA, TỈNH THÁI NGUYÊN**

Ngành: Kinh tế nông nghiệp

Mã ngành: 8.62.01.15

LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ NÔNG NGHIỆP

Người hướng dẫn khoa học: TS. Đỗ Xuân Luận

THÁI NGUYÊN, NĂM 2019

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan luận văn này là công trình nghiên cứu khoa học độc lập của riêng cá nhân tôi. Các số liệu có nguồn gốc rõ ràng, kết quả trong luận văn là trung thực và kết luận khoa học của luận văn chưa từng công bố bất kỳ công trình nghiên cứu khoa học nào trước đây.

Thái Nguyên, tháng 10 năm 2019

Tác giả

Mã Quang Đại

LỜI CẢM ƠN

Tác giả xin bày tỏ lòng biết ơn đến Ban Giám hiệu, các giảng viên Trường Đại Nông lâm Thái Nguyên đã nhiệt tình giảng dạy, truyền đạt kiến thức trong quá trình tác giả theo học tại Trường. Cảm ơn toàn thể cán bộ, nhân viên Trường đã tạo điều kiện thuận lợi nhất cho tác giả trong thời gian học tập và nghiên cứu nhằm hoàn thành chương trình Cao học.

Tác giả Luận văn xin bày tỏ tình cảm trân trọng, sự cảm ơn chân thành, sâu sắc tới **TS. Đỗ Xuân Luận** vì sự tận tình hướng dẫn, giúp đỡ tác giả trong quá trình thực hiện luận văn.

Xin chân thành cảm ơn Ban lãnh đạo huyện Định Hóa và các phòng ban chức năng trên địa bàn huyện đã hỗ trợ tài liệu nghiên cứu cho tôi trong quá trình thu thập thông tin nghiên cứu.

Cảm ơn gia đình, những người bạn đã cùng đồng hành, hỗ trợ, giúp đỡ tác giả trong suốt quá trình học tập và hoàn thiện bản luận văn này.

Sau cùng, xin được cảm ơn các Thầy, Cô trong Hội đồng bảo vệ và kính mong nhận được sự quan tâm, nhận xét của các Thầy, Cô để tác giả có điều kiện hoàn thiện tốt hơn những nội dung của luận văn nhằm đạt được tính hiệu quả, hữu ích khi áp dụng vào trong thực tiễn.

Xin trân trọng cảm ơn!

Tác giả

Mã Quang Đại

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC	iii
DANH MỤC CÁC BẢNG.....	vi
DANH MỤC CÁC HÌNH.....	vii
TRÍCH YẾU LUẬN VĂN.....	viii
MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của đề tài	1
2. Mục tiêu nghiên cứu.....	3
3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu.....	3
4. Ý nghĩa của đề tài.....	4
Chương 1: CƠ SỞ KHOA HỌC CỦA ĐỀ TÀI	5
1.1. Cơ sở lý luận	5
1.1.1. Một số đặc điểm về VietGAP	5
1.1.2. Ban hành văn bản pháp luật, VietGAP, tiêu chuẩn, quy chuẩn kỹ thuật	7
1.1.3. Quy trình, sơ đồ xin cấp phép VietGAP	10
1.1.5. Nội dung quy trình thực hành nông nghiệp tốt cho chè búp tươi ..	15
1.1.5. Các yếu tố ảnh hưởng đến công tác hỗ trợ chuyển đổi sản xuất chè truyền thống sang chè an toàn theo tiêu chuẩn VietGAP	23
1.2. Cơ sở thực tiễn	27
1.2.1. Kinh nghiệm của một số địa phương trong nước	28
1.2.2. Bài học cho huyện Định Hóa, tỉnh Thái Nguyên.....	30
Chương 2: ĐỐI TƯỢNG, PHẠM VI, NỘI DUNG VÀ PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU.....	31
2.1. Đặc điểm địa bàn huyện Định Hóa	31

2.1.1. Đặc điểm tự nhiên	31
2.1.2. Điều kiện kinh tế - xã hội	35
2.1.3. Thuận lợi, khó khăn địa bàn.....	37
2.2. Nội dung nghiên cứu	39
2.3. Phương pháp nghiên cứu.....	39
2.3.1. Phương pháp thu thập thông tin	39
2.3.2. Phương pháp xử lý thông tin.....	41
2.3.3. Phương pháp tổng hợp và phân tích thông tin	41
2.4. Hệ thống chỉ tiêu nghiên cứu	43
2.4.1. Các chỉ tiêu về tình hình phát triển kinh tế xã hội huyện Định Hóa	43
2.4.2. Các chỉ tiêu đánh công tác hỗ trợ chuyển đổi sản xuất chè truyền thống sang chè an toàn theo tiêu chuẩn VietGAP trên địa bàn huyện Định Hóa	45
Chương 3: KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU VÀ THẢO LUẬN.....	46
3.1. Tình hình sản xuất chè tại huyện Định Hóa, tỉnh Thái Nguyên	46
3.2. Thực trạng về công tác hỗ trợ chuyển đổi sản xuất chè truyền thống sang chè an toàn theo tiêu chuẩn VietGAP trên địa bàn huyện Định Hóa, tỉnh Thái Nguyên.....	49
3.2.1. Thống kê các hộ khảo sát	49
3.2.2. Tình hình hỗ trợ chuyển đổi sản xuất chè truyền thống sang chè an toàn theo tiêu chuẩn VietGAP trên địa bàn huyện Định Hóa.....	49
3.3. Các yếu tố ảnh hưởng đến công tác hỗ trợ chuyển đổi sản xuất chè truyền thống sang chè an toàn theo tiêu chuẩn VietGAP trên địa bàn huyện Định Hóa, tỉnh Thái Nguyên.....	62
3.3.1. Trình độ văn hóa	62
3.3.2. Điều kiện kinh tế của hộ gia đình	65
3.3.3. Chính sách hỗ trợ chuyển đổi mô hình sản xuất.....	66

3.3.4. Chi phí cấp giấy chứng nhận.....	68
3.3.5. Quy mô diện tích.....	70
3.4. Đánh giá chung công tác hỗ trợ chuyển đổi sản xuất chè truyền thống sang chè an toàn theo tiêu chuẩn VietGAP trên địa bàn huyện Định Hóa, tỉnh Thái Nguyên.....	71
3.4.1. Những kết quả đạt được.....	71
3.4.2. Những tồn tại, hạn chế.....	72
3.4.3. Nguyên nhân của hạn chế.....	73
3.5. Định hướng và mục tiêu về tình hình phát triển kinh tế cây chè của huyện Định Hóa, tỉnh Thái Nguyên trong thời gian tới.....	74
3.5.1. Định hướng.....	74
3.5.2. Quan điểm.....	76
3.5.3. Mục tiêu.....	77
3.5.4. Các giải pháp nhằm hỗ trợ chuyển đổi sản xuất chè truyền thống sang chè an toàn theo tiêu chuẩn VietGAP trên địa bàn huyện Định Hóa, tỉnh Thái Nguyên.....	78
3.5.4.1. Giải pháp về chính sách.....	78
3.5.4.2. Giải pháp về kỹ thuật.....	80
3.5.4.3 Giải pháp về kinh tế.....	81
KẾT LUẬN VÀ KIẾN NGHỊ.....	83
1. Kết luận.....	83
2. Kiến nghị.....	84
TÀI LIỆU THAM KHẢO.....	Error! Bookmark not defined.
PHẦN PHỤ LỤC.....	86

DANH MỤC CÁC BẢNG

Bảng 3.1: Tình hình sản xuất chè tại huyện Định Hóa giai đoạn 2016 - 2018.....	46
Bảng 3.2: Cơ cấu sản xuất chè tại huyện Định Hóa giai đoạn 2016-2018..	47
Bảng 3.3: Một số chỉ tiêu tại các hộ khảo sát.....	49
Bảng 3.4. Phân bố không gian trồng chè mới theo tiêu chuẩn VietGAP tại huyện Định Hóa.....	51
Bảng 3.5: Ý kiến đánh giá về giống và gốc ghép chè theo tiêu chuẩn VietGAP tại huyện Định Hóa.....	52
Bảng 3.6: Ý kiến đánh giá về quản lý đất và giá thể cho chè theo tiêu chuẩn VietGAP tại huyện Định Hóa.....	53
Bảng 3.7: Ý kiến đánh giá về phân bón và chất phụ gia trong sản xuất chè theo tiêu chuẩn VietGAP tại huyện Định Hóa	54
Bảng 3.8: Ý kiến đánh giá về nước tưới trong sản xuất chè theo tiêu chuẩn VietGAP tại huyện Định Hóa.....	55
Bảng 3.9: Ý kiến đánh giá về sử dụng thuốc BVTV và hóa chất trong sản xuất chè theo tiêu chuẩn VietGAP tại huyện Định Hóa	56
Bảng 3.10: Điều kiện làm việc của người lao động tham gia sản xuất chè theo tiêu chuẩn VietGAP tại huyện Định Hóa.....	59
Bảng 3.11: Ý kiến đánh giá về ghi chép, lưu trữ hồ sơ, truy nguyên nguồn gốc và thu hồi sản phẩm theo tiêu chuẩn VietGAP tại huyện Định Hóa	60
Bảng 3.12: Ảnh hưởng của trình độ văn hóa chủ hộ đến hiệu quả kinh tế sản xuất chè truyền thống và chè VietGAP của hộ điều tra.....	63
Bảng 3.13: Ảnh hưởng của điều kiện kinh tế hộ gia đình đến hiệu quả kinh tế sản xuất chè tại huyện Định Hóa.....	65

Bảng 3.14: So sánh giá bán và giá thành đơn vị của chè VietGAP và chè truyền thống	71
--	----

DANH MỤC CÁC HÌNH

Sơ đồ 1.1. Mô tả quy trình áp dụng và cấp chứng chỉ VietGAP	12
Hình 1.1: Quy trình cấp giấy chứng nhận VietGAP	14
Hình 2.1: Bản đồ hành chính huyện Định Hóa	31
Hình 2.2: Cơ cấu giá trị sản xuất của ngành nông nghiệp trên địa bàn huyện Định Hóa giai đoạn 2016 - 2018 (tính theo giá hiện hành)	36

TRÍCH YẾU LUẬN VĂN

Tên tác giả: Mã Quang Đại

Tên luận văn: *Giải pháp hỗ trợ chuyển đổi sản xuất chè truyền thống sang chè an toàn theo tiêu chuẩn VietGAP trên địa bàn huyện Định Hóa, tỉnh Thái Nguyên*

Ngành: Kinh tế nông nghiệp

Mã số: 8620115

Tên cơ sở đào tạo: Trường Đại học Nông Lâm Thái Nguyên

1. Mục đích nghiên cứu

Mục tiêu chung: Nghiên cứu thực trạng và đề xuất giải pháp nhằm hỗ trợ chuyển đổi sản xuất chè truyền thống sang chè an toàn theo tiêu chuẩn VietGAP trên địa bàn huyện Định Hóa, tỉnh Thái Nguyên, góp phần nâng cao giá trị cây chè giúp phát triển kinh tế hộ, địa phương và ngành hàng chè tỉnh Thái Nguyên, bên cạnh đó đáp ứng yêu cầu tiêu thụ sản phẩm chè an toàn cho thị trường trong giai đoạn từ nay đến năm 2020, tầm nhìn 2030.

Mục tiêu cụ thể: Phân tích thực trạng sản xuất chè truyền thống và sản xuất chè theo hướng VietGAP trên địa bàn huyện Định Hóa, tỉnh Thái Nguyên; Phân tích những rào cản trong chuyển đổi sản xuất chè truyền thống sang chè an toàn theo tiêu chuẩn VietGap; Đánh giá thực trạng chính sách hỗ trợ chuyển đổi sản xuất chè truyền thống sang chè an toàn theo tiêu chuẩn VietGAP trên địa bàn huyện Định Hóa, tỉnh Thái Nguyên; Đề xuất giải pháp nhằm hỗ trợ chuyển đổi sản xuất chè truyền thống sang chè an toàn theo tiêu chuẩn VietGAP trên địa bàn huyện Định Hóa, tỉnh Thái Nguyên.

2. Phương pháp nghiên cứu

Luận văn sử dụng phương pháp thu thập tài liệu thứ cấp và sơ cấp nhằm đánh giá thực trạng về chuyển đổi sản xuất chè truyền thống sang chè an toàn theo tiêu chuẩn VietGAP trên địa bàn huyện Định Hóa, tỉnh Thái Nguyên. Đồng thời luận văn sử dụng phương pháp phân tích như thống kê mô tả, so sánh,